

op 8 februari 2024

Besluitenlijst

Vergaderdatum en -tijd	8 februari 2023 13.30 – 15.30
Locatie	Microsoft teams
Aanwezige (waarnemende) leden	Sjaak Simonse, voorzitter (Fl), Tijs de Bree vicevoorzitter (Ov), Willemien Meeuwissen-Dekker (Dr), Chris Jansen (Fl), Peter Drenth (Gld), Henk Emmens (Gr), Tjeerd van Dekken (Gr), Martijn van Gruijthuijsen (NB), Esther Rommel (NH), Harry van der Maas (Zld), Meindert Stolk (ZH), Jelmer Algra, secr. BAC (Fr), Mirjam Maasdam (IPO), Marieke van Engelen (IPO), Pamela Young (IPO), Nicole Morskate (IPO-verslag)
Waarnemende leden (niet aanwezig)	Jisse Otter (Dr), Sijbe Knol (Fr), Helga Witjes (Gld), Susan Top (Gr), Jasper Kuntzelaers (Li), Jos van der Horst (NB), Gert-Harm ten Bolscher (Ov), Jeanette Baljeu (ZH)
Gast	Kristel Baele, Jakob van der Waarden en Senne Vercouteren (Raad voor Cultuur)
Leden afwezig	Friso Douwstra, Jo-Annes de Bat (Zld), Rob van Muilekom (Utr), Erwin Hoogland (Ov), Stephan Satijn (Li)

1. Opening, mededelingen, agenda en verslag

1.1 (Mondelinge) mededelingen en vaststellen agenda

- De agenda wordt vastgesteld.
- Het werkprogramma van de BAC REC zal op 18 april ter vaststelling voorgelegd worden. Dit werkprogramma voor de komende vier jaar vormt de nadere invulling van het Bestuursprogramma dat op 7 maart in het IPO-bestuur voorligt.

1.2 Vaststellen verslag BAC REC 7 december 2023

Besluit

- Het verslag wordt conform vastgesteld.
- De BAC REC besluit dat eventuele opmerkingen over het verslag voortaan voorafgaand schriftelijk aan rec@ipo.nl doorgegeven worden.

CULTUUR EN ERFGOED

2. Bespreekpunten Cultuur en Erfgoed

2.0 Mededelingen Cultuur en Erfgoed (mondeling)

- Marieke van Engelen geeft aan dat ze een nieuwe baan heeft en per 1 maart het IPO gaat verlaten.
- Het ministerie van OCW geeft aan op verzoek van provincies middelen te geven t.b.v. IBT Erfgoed. Het verdrag van Faro is door Nederland ondertekend. In maart volgt een brief aan de kamer inzake immaterieel erfgoed. Deze onderwerpen komen het komende jaar terug op de agenda van de BAC REC.

Cultuur

2.1 Stelselvernieuwing Cultuur

Kern van het onderwerp:

26 januari 2024 presenteert de Raad voor Cultuur (RvC) zijn advies over de stelselherziening na 2028. De voorzitter van de Raad voor Cultuur zal in de vergadering van de BAC REC het advies toelichten en is er gelegenheid om vragen te stellen (beeldvormend). In reactie op het advies zal een IPO-visie op het nieuwe cultuurstelsel worden voorbereid en op 18 april ter vaststelling aan de BAC REC worden aangeboden.

De voorzitter van de RvC geeft een toelichting op het stelseladvies dat door de Raad van Cultuur is opgesteld op verzoek van de staatssecretaris. Het advies bevat in hoofdlijnen de volgende voorstellen:

- Cultuur in alle regio's.
- Wettelijke zorgplicht voor gemeenten en provincies nodig.
Het is van belang dat gemeenten en provincies goede basisvoorzieningen hebben en dat de drie overheden meer samen optrekken en een tienjarenvisie hiertoe opstellen.
- Het kunstbegrip en kwaliteit dient verbreed te worden.
- Meer ruimte voor nieuwe initiatieven op cultuurgebied
- Een vereenvoudiging van het stelsel.
Nu zijn er veel verschillende fondsen en het voorstel is te komen tot een landelijk fonds met provinciale afdelingen. Hiermee wordt beoogd disciplines in de kunst niet meer buiten te sluiten.
- Het advies is een prototype dat samen met het veld verder uitgewerkt moet worden.

De BAC REC spreekt complimenten uit over het advies en geeft mee dat er diverse samenwerkingen zijn op regio- en provinciaal gebied en dat voorkomen moet worden dat er nieuwe schotten ontstaan. De investeringsagenda bij het advies, maakt het voorstel kwetsbaar. Het advies biedt perspectief voor de regio's. Het is wel van belang dat er echt keuzes gemaakt worden en dat er verdere concretere uitwerking volgt. De pilots en de proeftuinen moeten met het veld uitgevoerd gaan worden en daarmee kan een spoorboekje voor verdere uitwerking gemaakt worden. De BAC REC geeft mee dat voorkomen moet worden dat het rapport blijft liggen omdat het nieuwe stelsel pas vanaf 2029 ingaat. Als we dan een nieuw stelsel willen, moeten nu als snel de eerste stappen gezet worden. De RvC geeft aan dat het advies alleen haalbaar is, als ook de voorstellen voor financiering en instrumenten overgenomen worden.

Op 11 april 2024 is een debat gepland in de vaste Kamercommissie over Cultuur en Media. In dat debat zal ook het stelseladvies van de RvC aandacht krijgen. De portefeuillehouder stelt voor om uiterlijk 5 april de reactie van de gezamenlijke provincies op het stelseladvies naar de kamer te sturen. Omdat dit te vroeg komt voor de eerstvolgende vergadering van de BAC REC, vraagt de portefeuillehouder de BAC REC om de kopgroep cultuur hiervoor te mandateren.

Besluit:

De BAC REC stemt in met het procesvoorstel en mandateert de kopgroep cultuur om op basis van het oordeelsvormend overleg op 4 april met de gedeputeerden cultuur de IPO-reactie naar de kamer te sturen.

Bibliotheken

2.2 Interbestuurlijk Toezicht Bibliotheken

Kern van het onderwerp:

In de Wet stelsel openbare bibliotheken (WsoB) wordt de huidige bevorderingstaak van gemeenten en provincies omgezet in een zorgplicht. De gemeenten krijgen dan een taak die in medebewind wordt uitgevoerd en dat leidt automatisch tot een interbestuurlijk toezichtstaak (IBT) voor de provincies. Ter vergadering wordt het voorstel van de AAC REC besproken over de wijze waarop de provincies invulling kunnen geven aan deze taak.

De portefeuillehouder geeft een mondelingen terugkoppeling uit het BO met de staatssecretaris van 31 januari jl. In de wet wordt een zorgplicht voor gemeenten en provincies opgenomen. De VNG verzoekt om hierbij uit te gaan van vertrouwen en ruimte te bieden voor maatwerk. De staatssecretaris zoekt naar een borging in de wet, waar zij in geval daar aanleiding toe is op kan terugvallen. De VOB wil meer normen in de wet opnemen. De staatssecretaris heeft de VNG en VOB gevraagd met een nieuw voorstel te komen en dit in een extra BO op 28 februari te bespreken. IPO geeft aan dat daarbij de IBT-taak van de provincies moet worden betrokken zodat duidelijk is waar de provincies op moeten toezien. Het verslag van het BO met daarin de gemaakte afspraken en de resultaten van de 2 SPUK rondes (nieuwe versie) wordt met de BAC REC gedeeld.

Wat betreft de toezichthoudende taak wordt het voorstel aan de BAC REC besproken. Het voorstel is om nu te kiezen voor de mediumvariant voor IBT, aangevuld met een stimulerende rol voor de provincie.

De BAC REC geeft aan dat IBT dusdanig moet zijn, dat provincies de gemeenten wel aan moeten kunnen spreken als het nodig is. Daarnaast zullen een aantal begrippen in het voorstel verder uitgewerkt moeten worden. De monitoringsinstrumenten en financiële stroom zullen duidelijk moeten zijn. Bibliotheken moeten toegankelijk en bereikbaar voor iedereen blijven.

Besluit:

De BAC REC stemt in met het voorstel. De ingebrachte punten zullen meegenomen worden in het vervolgproces.

3. Hamerstukken Cultuur en Erfgoed

3.1 Religieus Erfgoed

Kern van het onderwerp:

De provincies voeren beleid op het gebied van religieus erfgoed in samenspraak met de centrale overheid, gemeentes en diverse aanverwante partijen. De provincies hebben in 2023 gezamenlijk met de collega-partijen de voortgang van samenwerking op het gebied van religieus erfgoed beleid onderschreven in een samenwerkingsverband en aangegeven de bijdragen van de provincies nader te omschrijven. De BAC REC wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel over de positie en rol van de provincies in dit beleidsthema.

Besluit:

De BAC REC gaat akkoord met het voorstel.

4. Stukken Cultuur en Erfgoed ter info (in principe niet behandelen)

4.1 Verslag Kamerdebat begrotingsbehandeling OCW

Kern van het onderwerp

Op 16 en 18 januari 2024 werd de begroting Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (OCW) besproken in de Tweede Kamer. Dit is een verslag van het debat over het onderdeel cultuur waarvoor gezamenlijke provincies samen met de gemeenten een inbreng naar de Kamer hebben gestuurd.

In reactie op de motie van Zanten heeft de staatssecretaris een brief naar de kamer gestuurd. De huidige BIS regeling 2025-2028 wordt niet aangepast. Motie wordt betrokken in de verdere uitwerking en ontwikkeling van het cultuurbeleid vanaf 2029. De kamerbrief wordt met de BAC REC gedeeld.

Besluit:

De BAC REC neemt kennis van het verslag. De kamerbrief wordt met de BAC REC gedeeld.

REGIONALE ECONOMIE

5. Bespreekpunten Regionale Economie (start 14.45u)

5.0 Mededelingen Regionale Economie

a. Staat van de Digitale Infrastructuur

Op 22 januari is de Staat van de Digitale Infrastructuur door het ministerie van EZK gepubliceerd. Hierin wordt een beeld geschetst van de huidige digitale infrastructuur en worden er aandachtspunten voor de toekomst gegeven zodat het nieuwe kabinet beleidsinhoudelijk verder aan de slag kan met deze bevindingen. Voor provincies zal vooral de lokale inpassing van de digitale infrastructuur een belangrijke beleidslijn zijn.

b. Commissiedebat Circulaire Economie (15.02.2024)

Op 15 februari is het commissiedebat CE. De BAC REC besluit om hiervoor een korte inbreng te leveren waarbij de boodschap is om te komen tot een coördinerend minister en een bundeling van de beschikbare middelen. Aan Meindert Stolk (ZH) als lid van de kopgroep CE, wordt het mandaat gegeven om deze inbreng te accorderen namens de BAC REC.

c. Meerjarenstrategie ROM's

In vervolg op een gesprek met de DG K&I van EZK wordt nu nadere invulling gegeven aan een Meerjarenstrategie (MJS) voor de bovenregionale samenwerking van de ROM's. Op 7 maart spreekt de kopgroep Innovatie hierover door met de plv. DG. De MJS zal in de BAC REC van 18 april ter besluitvorming voorliggen.

d. Overheveling LISA naar BIJ12

LISA, de applicatie waarin arbeidsmarkt gegevens bij elkaar worden gebracht door provincies, zal worden overgeheveld naar BIJ12. Dit heeft verschillende implicaties voor het systeem, maar ook de financieringsstructuur. Deze overheveling, en de daaraan gekoppelde gezamenlijke uitvraag van gegevens vraagt de komende periode extra capaciteit van provincies. BIJ12 brengt een voorstel voor de overheveling in het IPO-bestuur.

De BAC REC neemt hier kennis van en spreekt de wens uit dat er gekeken wordt of het niet mogelijk is om de gegevensaanlevering door de KvK te laten plaatsvinden. Dit zou nl. een besparing zijn voor de provincies en belast de ondernemers waar dit wordt uitgevraagd niet langer. Deze wens bestaat bij provincies al langer, maar tot nu toe heeft de KvK steeds aangegeven dit niet te kunnen en er niet toe bereid te zijn.

De BAC REC constateert dat deze wens vraagt om bestuurlijke druk richting KvK en EZK. De BAC REC vindt André van Schie (Utr) bereid om hiervoor als portefeuillehouder op te treden.

e. Nationaal groeifonds

De voortzetting van het NGF is onzeker. De openstelling is in afwachting van de uitkomsten van het commissiedebat in de Tweede Kamer over het Verdienvermogen van Nederland op 14 februari en ook, zeer waarschijnlijk, een debat hierover in de Eerste Kamer, uitgesteld.

Programmalijn MKB

5.1 MKB Regiobooster

Kern van het onderwerp

Een aantal hogescholen en de ROM's hebben het initiatief genomen om, onder de titel MKB Regiobooster, een voorstel te ontwikkelen in het kader van het Nationaal Groeifonds. Het doel van het voorstel is om, vanuit de regionale ecosystemen, het mkb beter te positioneren om in te kunnen spelen op de transitieopgaven. Deze notitie is bedoeld om BAC REC over dit initiatief te informeren. Daarnaast dient bepaald te worden in welke mate provincies bij dit initiatief betrokken willen zijn.

De BAC REC geeft mee dat er al in veel provincies nauwe samenwerking is met de hogescholen, het is van belang om versnippering te voorkomen. Het voorstel in zijn huidige vorm levert daarmee nog veel vraagtekens op. Ook mist men nog de betrokkenheid van het MKB bij dit voorstel. De BAC REC hecht er daarnaast aan dat het voorstel de juiste bestuurlijke verhoudingen in zich draagt. De provincies zijn opdrachtgevers van de ROM's, en betrokkenheid van de ROM's bij de uitvoering van de MKB Regiobooster zou een taakuitbreiding voor de ROM's kunnen betekenen. Dit vraagt een nader besluit in de BAC REC en van alle provincies zelf als aandeelhouder en opdrachtgever van de ROM's. Provincies zijn daarmee terughoudend om nu in te stappen op voorliggende voorstel van de hogescholen.

Vanuit de BAC REC wordt meegegeven dat voor het (regionale) bedrijfsleven energiebetaalbaarheid en leveringszekerheid (netcongestie) op dit moment belangrijke

problemen zijn. Afsproken wordt dat dit in een volgende BAC REC in een verkennende notitie nader aan de orde zal komen. Hierbij wordt dan de verbinding gezocht met de BAC Klimaat en Energie.

Besluit:

De portefeuillehouder MKB Dienstverlening zal de uitkomsten van de bespreking in de BAC REC meenemen naar het gesprek met de hogescholen.

6. Stukken Regionale Economie ter info (in principe niet behandelen)

- 6.1 HNP-werkplan 2024
- 6.2 GRIP op grote bedrijfsvestigingen – Stand van Zaken
In het BO GRIP van november BO zijn door provincies toezeggingen gedaan onder meer om de additionele vraag richting 2040 in kaart te brengen. STEC is gevraagd om dit op te pakken.
Minister Adriaansens heeft in het BO aangegeven in april een bestuurlijke werkconferentie te organiseren. Hier zullen ook de eerste uitkomsten t.a.v. de additionele vraag besproken worden.
- 6.3 Actieagenda MKB Dienstverlening – Stand van Zaken
- 6.4 MIT regeling 2024
De definitieve afspraken voor de MIT regeling 2024 zijn inmiddels per provincie gemaakt. Ter informatie zal dit met het verslag van deze BAC worden meegestuurd. In 2024 staat de herziening van de MIT regeling op het programma, hiermee wordt invulling gegeven aan de evaluatie die in 2023 is uitgevoerd.
- 6.5 Inbreng Commissiedebat Verdienvermogen van Nederland (14.02.2024)

7. Rondvraag en sluiting